

"Fredsministerens hjørne"

Norge var det første landet i verden til å etablere et miljøverndepartement. Nå er det på tide med et fredsdepartement – slik de har i Nepal eller Etiopia. Dagens mediabilde er så preget av militarisme, at vi mener det trengs en motvekt.

Fredsbevegelsen ved Internasjonal kvinneliga for fred og frihet – WILPF- Norge har bare startet opp, for å få fram hva vi tenker en fredsminister ville sagt – om vi hadde én. Vi er flere som skriver under samme vignett – med fokus på fredsminister som institusjon.

En reform av FN er påbegynt:

- Member States Call for Removing Veto Power, Expanding Security Council to Include New Permanent Seats (nov'18)

<https://press.un.org/en/2018/ga12091.doc.htm>

- Amid growing criticism of inaction by the Security Council on the war in Ukraine, the General Assembly adopted a landmark resolution today aimed at holding the five permanent Council members accountable for their use of veto. (april'22)

<https://press.un.org/en/2022/ga12417.doc.htm>

'Eksisterende lovverk om konsekvensutgreiing må brukast når det gjeld deltaking i krig/ krigsutøving, væpna konflikhtar eller militæroperasjonar.' Intervju med månadens fredsminister Torill Heilevang april '25

- *Kva viktige oppgåver er på gang i fredsdepartementet for tida?*

- Vi har forlangt at eventuelle krigshandlingar må konsekvensutgreiast Heretter må ei eventuell deltaking i krig/ krigsutøving eller væpna konflikt underleggast ei offentleg konsekvensutgreiing. Den skal ha ei oppstilling over moglege alternative bruk av middel for fredsbygging med ikkje-valdelege middel - i eit kortidsperspektiv og på lang sikt. Dei verkelege kostnadene for eit eventuelt engasjement i ein militæroperasjon eller krig må komme på bordet.

- *De vil synleggjera for politikarane kva eit samfunn/ ein nasjon tapar på krig?*

- Nettopp. Vi har forskrifter for konsekvensutgreiingar. 'Formålet er å sikre at omsynet til miljø og samfunn blir tatt med under førebuing av planer og tiltak. Krig er berre tap for eit samfunn, tap av menneskeliv, dårleg for klimaet, for tilgang på mat, forureining, for drikkevatt m.m.m. Alle taper på det, med unntak av våpenprodusentane.

- *Og alternativet er...?*

- Fredsbygging. Fredsskapande arbeid er å fordele godene blant folk; alle må ha nok mat og tak over hovudet, skolegang og utdanning, ei kjensle av å ha ei stemme i samfunnet dei er ein del av, tryggleik i kvardagen. Pengar til dette kan vi ta frå rustningsindustrien.

- *Kan Noreg gjera dette aleine?*

Vi vil òg styrkje FN og arbeide for at stormaktene ikkje lenger har vetorett der, at fleirtalet får det avgjerande ordet. Noreg må støtte arbeidet med å flytte makta frå sikkerheitsrådet til generalforsamlinga. På eit vis er dette på gang allereie: medlemsland har fleire gonger tatt til ordet for å fjerne vetoretten, eller for eit moratorium, ei tidsgrensa oppheving. Så langt må land som bruker vetoretten leggje fram deira sak for generalforsamlinga.

overfør makta
fra sikkerhetsrådet til
generalforsamlingen

kvinne i hele
verden sier:
følg FNs vei til
fred!

INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR
FRED & FRIHET